

Praha 17. 12. 2013

54

Lékaři, zubní lékaři a farmaceuti v roce 2012

Physicians, dentists and pharmacists 2012

Souhrn

V České republice bylo k 31. 12. 2012 evidováno v Registru lékařů, zubních lékařů a farmaceutů celkem 38 624 aktivních lékařů, 7 461 aktivních zubních lékařů a 6 327 aktivních farmaceutů. Z těchto souhrnných údajů představovaly ženy-lékařky 21 006, zubní lékařky 4 873 a farmaceutky 5 250.

Summary

In the Register of Physicians, Dentists and Pharmacists in the Czech Republic there were 38 624 active physicians, 7 461 active dentists and 6 327 active pharmacists as of 31. 12. 2012. Of them 21 006 physicians, 4 873 dentists and 5 250 pharmacists were women.

Tato aktuální informace čerpá data z Registru lékařů, zubních lékařů a farmaceutů (dále Registr) k 31. 12. 2012. Údaje se týkají evidenčního počtu zaměstnanců - lékařů, zubních lékařů, farmaceutů a počtu zaměstnavatelů - lékařů, zubních lékařů, farmaceutů v úhrnu za zdravotnictví celkem. Zahrnuje tedy všechna zdravotnická zařízení včetně těch, která jsou spravována ostatními centrálními orgány (rezortem obrany, vnitra, spravedlnosti, práce a sociálních věcí) a kde tito pracovníci pracují při poskytování zdravotní péče. Aktuální informace nezahrnuje pracovníky přechodně neaktivní (např. ženy na mateřské dovolené, osoby na rodičovské dovolené apod.), kteří se v Registru také sledují.

Od roku 2004 platí zákon č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta, ve znění pozdějších předpisů. Zpracování údajů o specializované způsobilosti se zpracovávají na základě výše uvedeného zákona. Obory specializačního vzdělávání lékařů, zubních lékařů a farmaceutů jsou od roku 2011 upraveny Vyhláškou č. 361/2010 Sb.

Řada lékařů, zubních lékařů a farmaceutů současně pracuje ve více oborech. Pro získání údaje o celkovém počtu lékařů - fyzických osob je nutné přidělit každému lékaři hlavní obor činnosti. Ostatní obory, ve kterých lékař pracuje, jsou vedeny jako další. To samé platí pro zubní lékaře i farmaceuty. Pro prezentaci údajů o počtu fyzických osob, se provádí zpracování Registru lékařů, zubních lékařů a farmaceutů dvojím způsobem:

Podle hlavního oboru činnosti. V tomto zpracování je každý pracovník zařazen vždy pouze jednou, a to podle přiděleného hlavního oboru činnosti, tj. oboru, kde měl daný pracovník nejvyšší úvazek a v případě stejných úvazků obor s vyšší kvalifikací (specializovanou způsobilostí), v ostatních případech obor, který byl uveden jako první.

Podle oborů činnosti. V tomto zpracování je každý pracovník započten tolikrát, do kolika různých oborů v rámci daného třídění určité tabulky patří (každý obor je

reprezentován vždy jedním políčkem tabulky; např. lékař je zde započten tolikrát, v kolika různých oborech pracuje, nejde tedy o čisté počty fyzických osob). Pokud má lékař více pracovních úvazků v rámci jednoho oboru, počítá se v rámci tohoto oboru jako jedna fyzická osoba.

Příklad: V roce 2012 zajišťovalo obor *vnitřní lékařství* 4 024 lékařů, z toho 3 580 lékařů mělo tento obor jako hlavní obor činnosti. Podobně v oboru *všeobecné praktické lékařství* pracovalo 5 446 lékařů, ale hlavní obor činnosti *všeobecné praktické lékařství* mělo pouze 5 327 lékařů.

Celkový přehled o počtu lékařů, kteří zajišťují daný obor (z toho v hlavním oboru činnosti) podává tabulka č. 1.1 v příloze této aktuální informace. Totéž platí i pro zubní lékaře (tabulka č. 1.2) a farmaceuty (tabulka č. 1.3).

Lékaři, zubní lékaři a farmaceuti podle hlavního oboru činnosti

Lékaři

Koncem roku 2012 pracovalo v České republice celkem 38 624 lékařů. Ženy-lékařky se na tomto počtu podílely 54,4 % a jejich počet dosáhl 21 006 osob. V porovnání s rokem 2011 se počet lékařů zvýšil o 1,2 %, tj. nárůst celkem o 453 osob (počet lékařů-mužů se zvýšil o 122 osob, počet lékařek o 331). Z celkového počtu lékařů pracujících ve zdravotnictví celkem působilo ve zdravotnických zařízeních ostatních centrálních orgánů 3,2 % lékařů. Tento podíl se během posledních let nemění. V roce 2012 v ČR připadalo 36,7 lékařů na 10 000 obyvatel a naopak v přepočtu na 1 lékaře 272 obyvatel.

V pořadí nejpočetněji zastoupených hlavních oborů činnosti nedochází dlouhodobě k výrazným změnám. V oboru všeobecné praktické lékařství (dříve praktické lékařství pro dospělé) pracovalo 5 327 lékařů, v oboru vnitřní lékařství (dříve interní lékařství) 3 580 lékařů, v oboru chirurgie 2 555 lékařů, v oboru gynekologie a porodnictví 2 525 lékařů a v oboru praktické lékařství pro děti a dorost 2 059 lékařů. Celkem v těchto vyjmenovaných oborech pracovalo v roce 2012 celkem 42 % všech aktivních lékařů. Lékaři-muži si výraznou převahu zachovávají v chirurgických oborech a urologii, naopak ženy-lékařky výrazně převažují v oborech praktické lékařství pro děti a dorost a v dermatovenerologii.

Průměrný věk lékařů v roce 2012 činil u mužů 48,9 let, u žen 47,5 let a v úhrnu za muže a ženy 48,1 let. V posledních letech se průměrný věk lékařů každoročně zvyšuje. Například u lékařů s hlavním oborem činnosti všeobecné praktické lékařství činil u mužů 55,1 let, u žen 53,4 let a za obě pohlaví celkem 54,0 let. Stejně u lékařů s hlavním oborem činnosti praktické lékařství pro děti a dorost činil průměrný věk u mužů 55,1, u žen se zvýšil na 56,0 a celkem za obě pohlaví na 55,9 let. Na celkovém počtu lékařů se lékaři starší 50 let podíleli téměř 48%. Konkrétně lékaři ve věku 50 až 59 let 26,6 %, lékaři ve věku 60 let a více 21,1 %.

Průměrný věk lékařů (za vybrané nejčetnější hlavní obory činnosti) je uveden v příloze v tabulce č. 4.

Celkový počet dosažených specializovaných způsobilostí lékařů ke konci roku 2012 činil 37 857. Specializaci v příslušném hlavním oboru činnosti mělo celkem 23 882 lékařů, tj. 62 % lékařů, specializaci v jiném oboru 6 183 lékařů (16 %). V roce 2012 mělo vydaný specializační index 4 799 lékařů a 3 760 lékařů bylo bez specializace.

Zubní lékaři

V České republice koncem roku 2012 pracovalo 7 461 zubních lékařů. Počet zubních lékařů se zvýšil proti roku 2011 o 32 osob, tj. 0,4 %. Z celkového počtu zubních lékařů bylo 2 588 mužů a 4 873 žen. Zubní lékařky tak tvořily v roce 2012 přibližně 2/3 všech zubních lékařů. Z celkového počtu zubních lékařů mělo hlavní obor činnosti zubní lékařství 95 % „aktivních“ zubních lékařů. Na 10 000 obyvatel připadalo 7,1 zubních lékařů a naopak na 1 zubního lékaře 1 409 obyvatel. Průměrný věk zubních lékařů se v roce 2012 mírně zvýšil proti roku 2011. U mužů na 49,5 let, (49,4 v roce 2011) u žen na 50,3 let (50,2 let), v úhrnu pak na 50,0 let (49,9 let). Nejpočetnější jsou věkové skupiny 50–54 a 55–59 let, podíl za tyto dvě skupiny koncem roku 2012 představoval 33 %. Podíl zubních lékařů ve věku 60 a více let se zvýšil z 23 % v roce 2011 na 26 % v roce 2012. Věková pyramida je u zubních lékařů nejnepříznivější - viz graf.

Ke konci sledovaného roku činil celkový počet dosažených odborných a specializovaných způsobilostí zubních lékařů 7 967. Specializaci v příslušném hlavním oboru činnosti mělo 7 333 zubních lékařů, tj. 98,3 %, specializaci v jiném oboru 128 zubních lékařů.

Farmaceuti

Počet farmaceutů v evidenčním počtu koncem roku 2012 dosáhl 6 327 osob. Mužů bylo 1 077 a žen 5 250, tj. ženy představovaly 83 % všech farmaceutů. Průměrný věk farmaceutů v roce 2012 se nepatrně zvýšil a dosáhl v úhrnu 42,7 let - u mužů 43,6 let a u žen 42,5 let. V oboru veřejné lékárenství (dříve lékárenství) pracovalo 94 % farmaceutů.

Celkový počet dosažených specializovaných způsobilostí farmaceutů ke konci roku 2012 činil 4 785. Specializaci v příslušném hlavním oboru činnosti mělo celkem 4 120 farmaceutů, tj. 65 %, specializaci v jiném oboru 367 farmaceutů. Specializační index byl v roce 2012 vydán 581 farmaceutům, bez specializace působilo 1 259 farmaceutů.

Zpracovala: Ing. Eliška Mašková

1.1. Lékaři podle oborů činnosti a pohlaví k 31. 12. 2012

Obor činnosti	Počet lékařů pracujících v oboru celkem	z toho počet lékařů s hlavním oborem činnosti		
		muži	ženy	celkem
vnitřní lékařství	4 024	1 632	1 948	3 580
kardiologie	976	594	289	883
revmatologie	196	62	110	172
diabetologie a endokrinologie	562	131	336	467
gastroenterologie	445	213	185	398
klinická farmakologie	26	15	10	25
geriatrie	532	174	284	458
infekční lékařství	254	85	155	240
alergologie a klinická imunologie	472	111	310	421
pneumologie a ftizeologie	652	249	376	625
neurologie	1 588	581	964	1 545
psychiatrie	1 509	512	962	1 474
sexuologie	28	14	7	21
pracovní lékařství	131	31	88	119
dětské lékařství	1 216	301	797	1 098
gynekologie a porodnictví	2 581	1 370	1 155	2 525
neonatologie	194	55	128	183
chirurgie	2 703	2 123	432	2 555
neurochirurgie	212	179	28	207
plastická chirurgie	191	118	52	170
kardiochirurgie	180	155	22	177
traumatologie	201	178	11	189
anesteziologie a intenzivní medicína	2 024	998	930	1 928
ortopedie	1 211	1 059	96	1 155
urologie	680	559	110	669
otorinolaryngologie	1 001	456	533	989
foniatrie	47	10	30	40
oftalmologie	1 295	321	968	1 289
dermatovenerologie	875	135	728	863
klinická onkologie	317	133	160	293
radiační onkologie	302	117	172	289
dorostové lékařství	7	0	4	4
tělovýchovné lékařství	70	23	14	37
lékařská genetika	124	28	80	108
posudkové lékařství	536	139	301	440
všeobecné praktické lékařství	5 446	2 004	3 323	5 327
praktické lékařství pro děti a dorost	2 119	280	1 779	2 059
perinatologie	4	3	0	3
nefrologie	213	81	98	179
klinická biochemie	281	98	131	229

1.1. Lékaři podle oborů činnosti a pohlaví k 31. 12. 2012

Obor činnosti	Počet lékařů pracujících v oboru celkem	z toho počet lékařů s hlavním oborem činnosti		
		muži	ženy	celkem
hematologie a transfúzní lékařství	542	168	339	507
radiologie a zobrazovací metody	1 477	621	829	1 450
ortopedická protetika	19	13	0	13
cévní chirurgie	72	53	9	62
rehabilitační a fyzikální medicína	1 135	379	658	1 037
nukleární medicína	146	72	71	143
patologie	420	201	206	407
soudní lékařství	82	56	26	82
hygiena a epidemiologie	52	12	33	45
hygiena obecná a komunální	27	11	13	24
hygiena výživy a předmětů běžného užívání	6	2	3	5
hygiena dětí a dorostu	1	0	1	1
epidemiologie	34	16	14	30
lékařská mikrobiologie	277	68	196	264
popáleninová medicína	47	18	21	39
urgentní medicína	852	414	223	637
ostatní	587	187	258	445
celkem	38 624	17 618	21 006	38 624

1.2. Zubní lékaři podle oborů činnosti a pohlaví k 31. 12. 2012

Obor činnosti	Počet zubních lékařů pracujících v oboru celkem	z toho počet zubních lékařů s hlavním oborem činnosti		
		muži	ženy	celkem
zubní lékařství	7 134	2 436	4 650	7 086
ortodoncie	275	74	189	263
orální a maxilofaciální chirurgie	120	76	27	103
ostatní	10	2	7	9
celkem	7 461	2 588	4 873	7 461

1.3. Farmaceuti podle oborů činnosti a pohlaví k 31. 12. 2012

Obor činnosti	Počet farmaceutů pracujících v oboru celkem	z toho počet farmaceutů s hlavním oborem činnosti		
		muži	ženy	celkem
farmaceutická technologie	23	6	17	23
klinická farmacie	29	7	21	28
laboratorní a vyšetřovací metody ve zdravotnictví	30	7	21	28
nemocniční lékárenství	258	47	205	252
radiofarmaka	13	7	6	13
veřejné lékárenství	5 973	996	4 969	5 965
ostatní	21	7	11	18
celkem	6 327	1 077	5 250	6 327

2. Lékaři, zubní lékaři a farmaceuti k 31. 12. 2011 a 2012

(hlavní obor činnosti)

Ukazatel	Muži		Ženy		Celkem	
	k 31. 12.					
	2011	2012	2011	2012	2011	2012
lékaři	17 496	17 618	20 675	21 006	38 171	38 624
zubní lékaři	2 557	2 588	4 872	4 873	7 429	7 461
farmaceuti	1 064	1 077	5 158	5 250	6 222	6 327

3. Průměrný věk lékařů, zubních lékařů a farmaceutů v roce 2012

(hlavní obor činnosti)

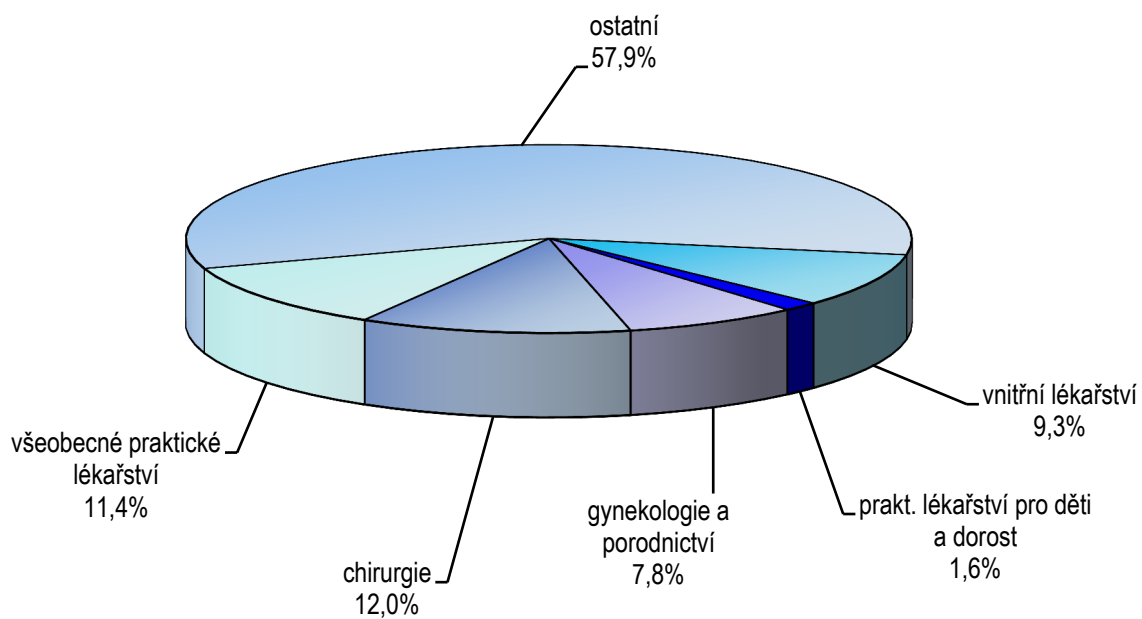
Ukazatel	Muži	Ženy	Celkem
lékaři	48,9	47,5	48,1
zubní lékaři	49,5	50,3	50,0
lékaři + zubní lékaři	43,4	40,4	48,4
farmaceuti	43,6	42,5	42,7

4. Počet lékařů a průměrný věk lékařů podle nejčtenějších hlavních oborů činnosti v roce 2012

Hlavní obor činnosti	Muži		Ženy		Celkem	
	absolutně	prům. věk	absolutně	prům. věk	absolutně	prům. věk
všeobecné praktické lékařství	2 004	55,1	3 323	53,4	5 327	54,0
vnitřní lékařství	1 632	46,9	1 948	41,8	3 580	44,1
chirurgie	2 123	48,2	432	42,4	2 555	47,2
gynekologie a porodnictví	1 370	51,3	1 155	44,8	2 525	48,3
praktické lékařství pro děti a dorost	280	55,1	1 779	56,0	2 059	55,9
anesteziologie a intenzivní medicína	998	42,3	930	41,3	1 928	41,8
neurologie	581	46,6	964	44,8	1 545	45,4
psychiatrie	512	48,4	962	46,2	1 474	46,9
radiologie a zobrazovací metody	621	47,4	829	45,2	1 450	46,1
oftalmologie	321	46,8	968	47,3	1 289	47,2
dětské lékařství	301	47,5	797	40,4	1 098	42,4

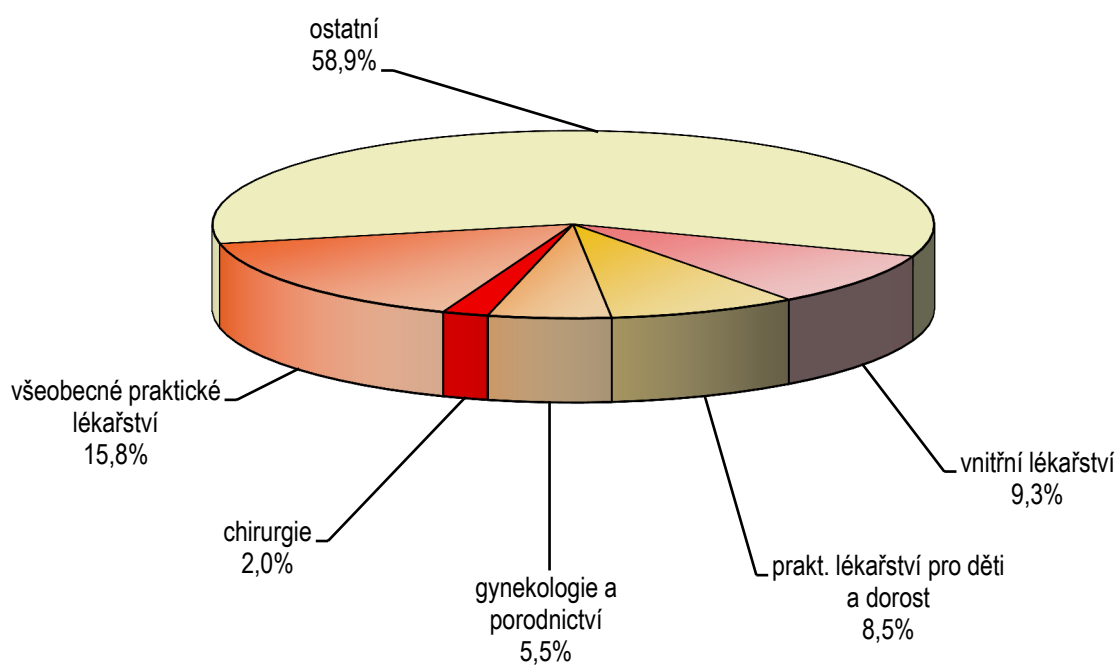
Struktura lékařů podle hlavního oboru činnosti k 31. 12. 2012

muži

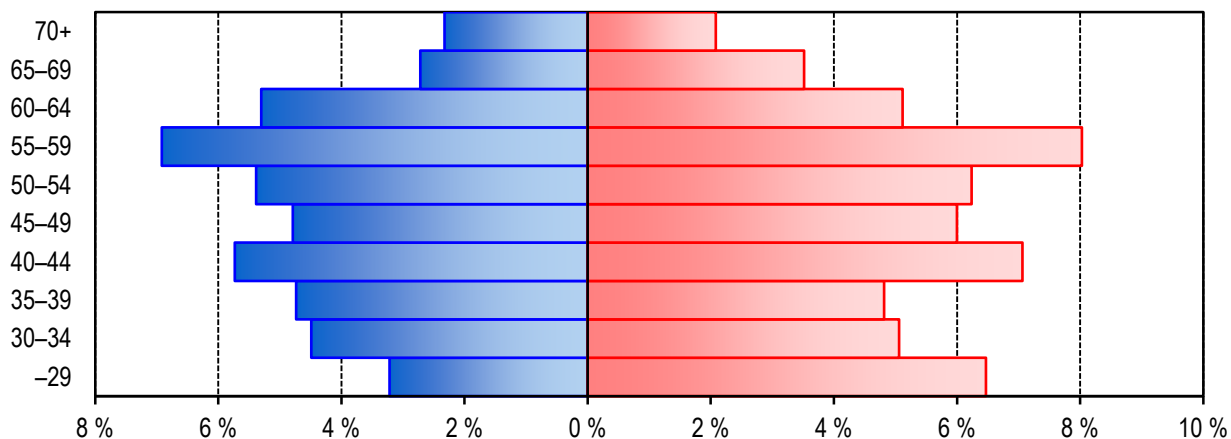
Struktura lékařů podle hlavního oboru činnosti k 31. 12. 2012

ženy

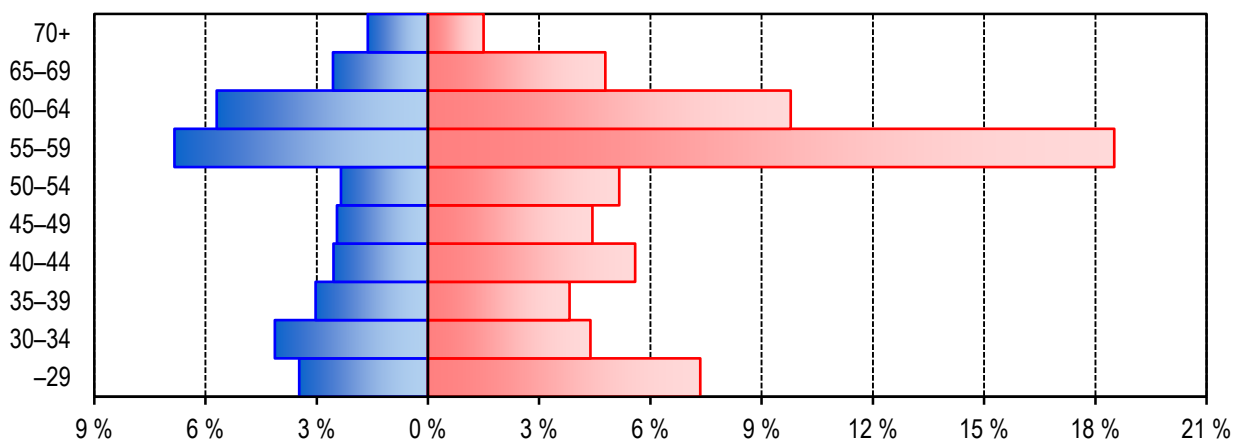

Věková struktura lékařů, zubních lékařů a farmaceutů k 31. 12. 2012

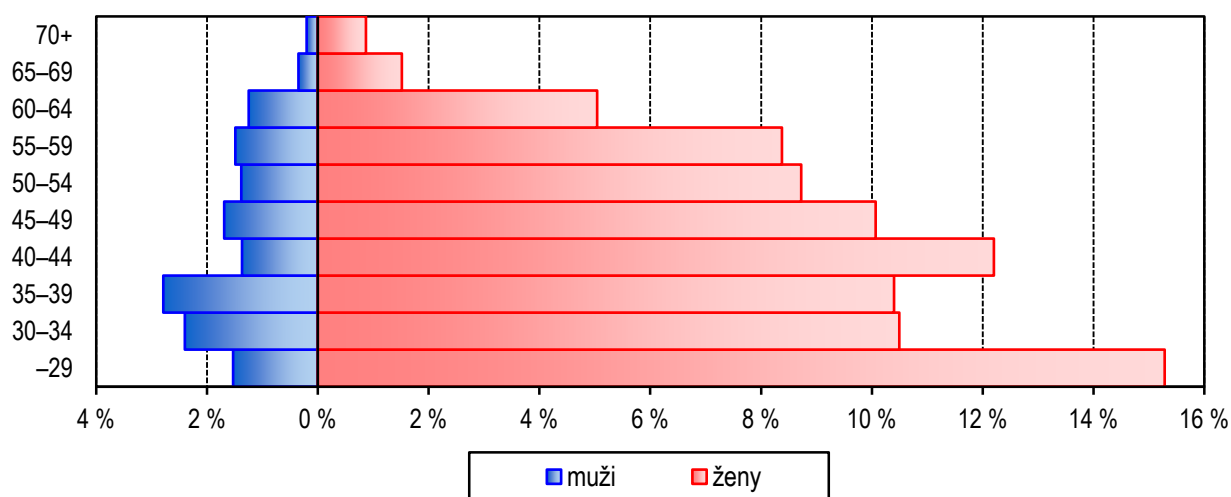
lékaři

zubní lékaři

farmaceuti

Pozn.: Evidenční počet lékařů (zubních lékařů, farmaceutů) a lékařů (zubních lékařů, farmaceutů) zaměstnavatelé;
 % vyjadřuje podíl daného pohlaví v dané věkové skupině na celkovém počtu lékařů
 (zubních lékařů, farmaceutů)